

Řešení 1. kola Přírodovědné ligy 2022/2023

1. Doplnovačka (20 bodů)

		B	O	R	N	E	O			
M		A	S	T	E	K				
H		A	T	É	R	I	E			
		B	R	I	A	N				
		P	O	L	S	K	O			
			M	E	T	A	N	O	L	
M	E	D	V	Ě	D					
		H	Ř	Í	D	E	L			

Za každý správně uvedený výraz 2 body, za tajenku 4 body.

Vysvětlení: Většinu svých dobrých nápadů dostávám ve vlaku. Nejinak to bylo i s Přírodovědnou ligou, a to v jeden podzimní den roku 2003, kdy jsem byl v železniční stanici **Ostroměř** svědkem požáru motorového vozu protijedoucí vlakové soupravy. Z toho vznikla matematická úloha Požár vlaku, která se stala vůbec první úlohou zkušebního (nultého) ročníku Přírodovědné ligy na jaře roku 2004.

Výraz č. 1 - název Borneo skrývá jméno malíře Adolfa Borna.

Výraz č. 4 – jde o kytaristu skupiny Queen Briana Maye.

Výraz č. 8 – jednoduchý stroj se jmenuje kolo na hřídeli.

2. Přesmyčky (20 bodů)

Přeházením pořadí písmen v následujících výrazech získejte názvy fyzikálních veličin:

KRÁJENÝ BOK, LETCI = **ELEKTRICKÝ NÁBOJ**

STOH UTA = **HUSTOTA**

POMĚRNÝ ROD = **MĚRNÝ ODPOR**

PLOT ETA = **TEPLOTA**

TIS VÍ STOV = **SVÍTIVOST**

Za každé správné řešení 4 body.

3. Překlad I. - slovenština

Maškrtný murár olovrantuje v pivnici korytnačkovú polievku, vyprázaného bociana so zemiakmi a morčacie prsia a namosúrený gazda mu ponúka čučoriedky a černice.

Mlsný zedník svačí ve sklepe želví polévku, smaženého čápa s brambory a krutí prsa a mrzoutský (příp. nabručený, nedůtklivý, uznal jsem i originální výraz „nakvašený“ i přibližné výrazy „naštvaný“, „nazlobený“) hospodář mu nabízí borůvky a ostružiny.

Za zcela správný překlad 20 bodů, za každé chybně přeložené nebo nepřeložené slovo ztráta 4 body.

4. Překlad II. – chemické prvky

BARVÍK = **CHROM**
ĎASÍK = **KOBALT**
JAPÍK = **LITHIUM**
SLADÍK = **BERYLLIUM**
TEKUTÍK = **FLUOR**
KOSTÍK = **FOSFOR**
SOLÍK = **CHLOR**
CHASONÍK = **TITAN**
LADÍK = **KADMIUM**
KALÍK = **BISMUT**

Za každý správný název 2 body.

5. Překlad III. – názvy zemí

Podobný úkol jako předchozí, jen chemické prvky nahradíme státy. Uvedte, jak se deset následujících států, které se nám schovaly pod svými historickými názvy, jmenuje v současnosti. Za každý správně uvedený název opět získáte dva body:

HABEŠ = **ETIOPIE**
BARMA = **MYANMAR**
RHODESIE = **ZIMBABWE**
CEJLON = **SRÍ LANKA**
HORNÍ UHRY = **SLOVENSKO**
FORMOSA = **TCHAJ - WAN**
HELVÉCIE = **ŠVÝCARSKO**
HISPÁNIE = **ŠPANĚLSKO**
HIBERNIA = **IRSKO**
SÁBA = **JEMEN**

Za každé správné řešení 2 body.

Prvního kola se zúčastnilo 33 soutěžících, z toho 23 z kategorie Junior. Jen 3 řešení byla bodově stoprocentní, bodové rozdíly jsou však zanedbatelné (19 soutěžících se vešlo do rozmezí 10 bodů) a jsou dané zejména rychlostními prémie. Na „lámání chleba“ tak dojde až v dalších kolech. Druhé kolo začne ve středu 12. 10. 2022, mezitím až do 30. 11. 2022 probíhá Dlouhodobá úloha.

Pořadí	Jméno	Třída	Body	Rychlostní prémie	Body celkem
1.	Hana Ježková	1.G	100	7 (7 %)	107
2. – 3.	Michal Dočekal	tercie	100	5 (5 %)	105
2. – 3.	Martin Kalenský	tercie	98	7 (7 %)	105
4.	Martin Dočekal	kvarta	98	7 (7 %)	105
5.	Tereza Kyselová	sexta	98	7 (7 %)	105
6.	Julie Hylmarová	prima	98	6 (6 %)	104

7.	Eliška Horáková	sekunda	96	7 (7 %)	103
8.	Kateřina Hylmarová	tercie	96	7 (7 %)	103
9.	Pavlına Bílková	1.G	96	7 (7%)	103
10.	Filip Špicar	tercie	98	3 (3 %)	101
11. – 12.	Mariana Horáková	kvarta	94	7 (7 %)	101
11. – 12.	Tereza Tegelová	kvarta	96	5 (5 %)	101
13.	Veronika Janků	kvinta	94	7 (7 %)	101
14.	Kryštof Vitvar	septima	94	7 (7 %)	101
15.	Nikola Klazarová	1.G	94	6 (6 %)	100
16.	Eliška Poláková	sexta	100	0 (0 %)	100
17.	Lucie Šemberová	prima	92	5 (5 %)	97
18.	Ondřej Kosina	sekunda	96	1 (1 %)	97
19.	Anna Bonzetová	1.G	92	5 (5 %)	97
20.	Kateřina Rybová	prima	90	6 (7 %)	96
21.	Nikola Holubová	kvinta	90	6 (7 %)	96
22.	Monika Kyselová	sekunda	90	5 (5 %)	95
23.	Eliška Hlosková	kvarta	94	1 (1 %)	95
24.	Matyáš Vitvar	kvarta	92	1 (1 %)	93
25. – 26.	Vojtěch Bajer	sekunda	90	0 (0 %)	90
25. – 26.	Jan Kapucián	sekunda	86	4 (5 %)	90
27.	Petr Mádlík	3.G	90	0 (0 %)	90
28.	Veronika Bajerová	kvarta	88	0 (0 %)	88
29.	Žaneta Prausová	kvarta	84	1 (1 %)	85
30.	Šárka Thielová	kvarta	80	0 (0 %)	80
31.	Matěj Krejčí	kvarta	70	2 (3 %)	72
32.	Ema Nguyen Ha Phuong	prima	74	5 (7 %)	79
33.	Antonín Novák	tercie	64	4 (7 %)	68

V případě shodného bodového zisku je podle pravidel Přírodovědné ligy lépe umístěn soutěžící z nižšího ročníku.

Pořadí kategorie Junior vypadá po 1. kole takto:

Pořadí	Jméno	Třída	Body	Rychlostní prémie	Body celkem
1. – 2.	Michal Dočekal	tercie	100	5 (5 %)	105
1. – 2.	Martin Kalenský	tercie	98	7 (7 %)	105
3.	Martin Dočekal	kvarta	98	7 (7 %)	105
4.	Julie Hylmarová	prima	98	6 (6 %)	104
5.	Eliška Horáková	sekunda	96	7 (7 %)	103
6.	Kateřina Hylmarová	tercie	96	7 (7 %)	103
7.	Filip Špicar	tercie	98	3 (3 %)	101
8. – 9.	Mariana Horáková	kvarta	94	7 (7 %)	101
8. – 9.	Tereza Tegelová	kvarta	96	5 (5 %)	101
10.	Lucie Šemberová	prima	92	5 (5 %)	97
11.	Ondřej Kosina	sekunda	96	1 (1 %)	97
12.	Kateřina Rybová	prima	90	6 (7 %)	96
13.	Monika Kyselová	sekunda	90	5 (5 %)	95
14.	Eliška Hlosková	kvarta	94	1 (1 %)	95
15.	Matyáš Vitvar	kvarta	92	1 (1 %)	93

16. – 17.	Vojtěch Bajer	sekunda	90	0 (0 %)	90
16. – 17.	Jan Kapucián	sekunda	86	4 (5 %)	90
18.	Veronika Bajerová	kvarta	88	0 (0 %)	88
19.	Žaneta Prausová	kvarta	84	1 (1 %)	85
20.	Šárka Thielová	kvarta	80	0 (0 %)	80
21.	Matěj Krejčí	kvarta	70	2 (3 %)	72
22.	Ema Nguyen Ha Phuong	prima	74	5 (7 %)	79
23.	Antonín Novák	tercie	64	4 (7 %)	68